

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Zwrotniczy (831211)

Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Zwrotniczy

(831211)

Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Zwrotniczy (831211)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [971]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy) ..	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	7
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Układanie drogi przebiegu oraz zapewnianie bezpieczeństwa manewrów i jazdy pociągów w obrębie obsługiwanego posterunku nastawczego	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	10
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	13
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	13
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	15
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	15
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	17

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Zwrotniczy 831211

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Kolejarz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8312 Railway brake, signal and switch operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Adrian Busse – DB Cargo Polska S.A., Zabrze.
- Lucyna Kleszcz – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Sosnowiec.
- Tomasz Tarnowski – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Sebastian Bieszke – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Hanna Federowicz – Biuro Strategii i Rozwoju PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala, Warszawa.
- Adam Sadanowicz – Jastrzębska Spółka Kolejowa Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Elżbieta Próchenko – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6, Siedlce.
- Marek Szyszka – Związek Zawodowy Dyspozytorów, Gdańsk.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Zwrotniczy wykonuje obsługę ręcznie nastawianych zwrotnic²¹ rozjazdów kolejowych dla manewrów⁵ i jazdy pociągów.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Celem pracy **zwrotniczego** jest ustawianie potrzebnego położenia zwrotnic i wykolejnic¹⁶ znajdujących się na drodze przebiegu² pociągów oraz jazd manewrowych w rejonie posterunku nastawczego. Zabezpiecza zwrotnice przed zmianą ich położenia w sposób określony regulaminem technicznym¹¹.

Dokonyuje ogłędzin rozjazdów⁶ i konserwacji rozjazdów⁴ znajdujących się w jego okręgu nastawczym⁷.

Wykonuje również inne czynności określone w regulaminie technicznym stacji¹⁴ lub bocznicy kolejowej¹, a także przepisami i instrukcjami zarządcy kolei²⁰ w zakresie zagadnień, które są związane bezpośrednio z powierzonymi mu obowiązkami.

Sposoby wykonywania pracy

Zwrotniczy wykonuje prace z wykorzystaniem odpowiednich technik i procedur, polegające m.in. na:

- przestawianiu zwrotnic rozjazdów i wykolejnic do wymaganego położenia,
- zabezpieczaniu zwrotnic rozjazdów i wykolejnic w odpowiednim położeniu,
- obserwowaniu przejeżdżających pojazdów kolejowych⁹ i pociągów, pod kątem prawidłowości ich osygnalizowania i ewentualnych nieprawidłowości zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego,
- wykonywaniu ogłędzin rozjazdów w celu wykrycia ich usterek,
- przeprowadzaniu konserwacji rozjazdów w celu ich bezawaryjnego działania,
- prowadzeniu dokumentacji niezbędnej do prowadzenia ruchu kolejowego.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Większa część pracy **zwrotniczego** jest wykonywana na zewnątrz w obrębie obsługiwanego okręgu nastawczego i wymaga przemieszczania się. Pozostałą część obowiązków zwrotniczy wykonuje w pomieszczeniu zamkniętym posterunku nastawczego¹⁰ w pozycji siedzącej oraz stojącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Zwrotniczy w pracy zawodowej wykorzystuje m.in.:

- spony iglicowe¹³,
- zamki zwrotnicowe¹⁸,
- klucze do zwrotnic i wykolejnic,
- tarcze zatrzymania i ostrzegawcze,
- reflektor zewnętrzny,
- przybory sygnałowe (latarka, trąbka i chorągiewka),
- lampy sygnałowe,
- skrobaczkę do czyszczenia elementów rozjazdu,
- łopatę stalową,
- szczotki i miotły do czyszczenia zwrotnic,
- smar do smarowania zwrotnic,
- płozy hamulcowe⁸ do zabezpieczania pojazdów kolejowych,
- klucze do przykręcania śrub w rozjazdach.

Organizacja pracy

Zwrotniczy wykonuje swoje obowiązki jednoosobowo. Wypełnia polecenia dyżurnych ruchu, nastawniczych oraz kierujących manewrami, zgodnie z regulaminem technicznym.

Praca zwrotniczego odbywa się w ruchu ciągłym (tzn. 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu) lub w równoważnym systemie pracy¹².

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Zwrotniczy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych może być narażony m.in. na:

- możliwość poślizgnięcia się na nierównej i śliskiej nawierzchni terenu,
- możliwość potknięcia się na schodach posterunku i torowisku,
- zranienia narzędziami w czasie wykonywania konserwacji rozjazdów,
- najechanie przez pojazd kolejowy,
- porażenie prądem z elektrycznych urządzeń grzewczych rozjazdów oraz sieci trakcyjnej,
- stres związany z koniecznością zachowania wzmożonej uwagi, odpowiedzialnością za wykonywane zadania i możliwością podjęcia błędnych decyzji,
- choroby związane z pracą w zmiennych warunkach atmosferycznych,
- hałas,
- wibracje.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć:

- choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa,
- przewlekłą niewydolność żylną (żylaki),
- zmiany reumatyczne,
- przeciążenie mięśni i stawów,
- choroby narządu słuchu,
- przeziębienia.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **zwrotniczy** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu kostno-stawowego,

- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność narządów równowagi,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zmysł równowagi,
- rozróżnianie barw,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- sprawność rąk i palców,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- zdolność analizowania sytuacji,
- zdolność do szybkiego podejmowania decyzji,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów;

w kategorii cech osobowościowych

- rzetelność i dokładność,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- radzenie sobie ze stresem,
- samodzielność,
- samoocena,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do współdziałania,
- wysoka samodyscyplina.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **zwrotniczy** wymagany jest dobry stan zdrowia psychicznego i fizycznego, w tym bardzo dobry wzrok i słuch.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu zwrotniczy są:

- zaburzenia czynności narządu wzroku (niedostateczna ostrość, upośledzenie widzenia, niezachowanie obuocznego widzenia)
- niedosłuch,
- zaburzenia równowagi,
- przewlekłe zaburzenia mowy,
- choroby przewlekłe lub niesprawność,
- przyjmowanie leków, które mogą wpłynąć na osłabienie uwagi lub zmniejszenie zdolności koncentracji,
- niesprawność narządu ruchu w zakresie kończyn górnych, dolnych i kręgosłupa.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. *Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.*

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **zwrotniczy** preferowane jest wykształcenie zawodowe, co najmniej branżowa szkoła I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa).

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Nie występują jednolite wymagania w zakresie tytułów zawodowych, kwalifikacji i uprawnień dla kandydatów do pracy w zawodzie **zwrotniczy**. Warunki, jakie powinien spełniać, sposób szkolenia i egzaminowania określa pracodawca w przepisach wewnętrznych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. *Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.*

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik wykonujący pracę **zwrotniczego** ma możliwość rozwoju zawodowego poprzez nabywanie dodatkowych kwalifikacji w zawodach pokrewnych lub podczas kursów i szkoleń organizowanych przez pracodawcę.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **zwrotniczego** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w toku edukacji formalnej.

Pracownik wykonujący zawód **zwrotniczego** ma możliwość potwierdzania kompetencji podczas szkoleń i egzaminów sprawdzających, organizowanych przez pracodawcę.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **zwrotniczy** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Dyspozytor ruchu metra	831202
Dyżurny ruchu i stacji metra	831203
Dyżurny ruchu	831204
Manewrowy	831205
Manewrowy metra	831206
Nastawniczy	831207
Operator pociągowy	831208
Rewident taboru	831209
Ustawiacz	831210
Dyspozytor ruchu kolejowego	831212

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **zwrotniczy** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przekładanie zwrotnic rozjazdów kolejowych w celu ułożenia drogi przebiegu dla manewrów i jazdy pociągów.
- Z2 Zabezpieczanie odpowiedniego położenia zwrotnic rozjazdów kolejowych, taboru i toru kolejowego.
- Z3 Obserwowanie i zgłaszanie nieprzeprisanego osygnalizowania pociągów i pojazdów kolejowych.
- Z4 Wykrywanie i zgłaszanie nieprawidłowości w pociągach i pojazdach kolejowych.
- Z5 Dokonywanie oględzin torów i rozjazdów w celu zapewnienia ich właściwego działania.
- Z6 Przeprowadzanie konserwacji rozjazdów w celu zapewnienia ich właściwego działania.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Układanie drogi przebiegu oraz zapewnianie bezpieczeństwa manewrów i jazdy pociągów w obrębie obsługiwanego posterunku nastawczego

Kompetencja zawodowa Kz1: Układanie drogi przebiegu oraz zapewnianie bezpieczeństwa manewrów i jazdy pociągów w obrębie obsługiwanego posterunku nastawczego obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przekładanie zwrotnic rozjazdów kolejowych w celu ułożenia drogi przebiegu dla manewrów i jazdy pociągów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Postanowienia regulaminu technicznego dotyczące obsługiwanego posterunku; • Zasady prowadzenia dokumentacji techniczno-ruchowej dla manewrów i jazdy pociągów; • Zasady układania drogi przebiegu dla prowadzenia manewrów; • Sposób układania drogi przebiegu dla jazdy pociągów; • Zasady sygnalizacji kolejowej; • Rodzaje urządzeń sterowania ruchem kolejowym i łączności; • Procesy i procedury <u>Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem (SMS)</u>¹⁵. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zapisy regulaminu technicznego dotyczące obsługiwanego posterunku; • Wypełniać i prowadzić dokumentację techniczno-ruchową dla prowadzonych manewrów i jazdy pociągów; • Układać drogę przebiegu dla prowadzonych manewrów i sprawdzać prawidłowość jej ułożenia; • Układać i zabezpieczać drogę przebiegu dla jazdy pociągów; • Stosować sygnały wizualne i dźwiękowe, tarcze i wskaźniki obowiązujące na sieci kolejowej; • Obsługiwać urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności; • Stosować procesy i procedury Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem (SMS).

Z2 Zabezpieczanie odpowiedniego położenia zwrotnic rozjazdów kolejowych, taboru i toru kolejowego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Sposoby zabezpieczania odpowiedniego położenia zwrotnic rozjazdów kolejowych; • Zasady zabezpieczania zwrotnicy rozjazdu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczać zwrotnicę rozjazdu kolejowego w odpowiednim położeniu; • Dobierać odpowiedni sposób zabezpieczenia zwrotnicy w zależności od rodzaju nieprawidłowości działania rozjazdu

<ul style="list-style-type: none"> Rodzaje i sposób działania urządzeń zabezpieczających odpowiednie położenie zwrotnic kolejowych; Sposób i zasady zabezpieczania taboru; Sposób i zasady zabezpieczania i osygnalizowania przeszkody lub zamknięcia toru na szlaku kolejowym i na stacji. 	<p>kolejowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> Zastosować odpowiednie urządzenie zabezpieczające w zależności od sposobu jego działania; Zabezpieczać tabor kolejowy; Osygnalizowywać przeszkodę lub zamknięcie toru kolejowego zgodnie z obowiązującymi przepisami na szlaku kolejowym i na stacji.
--	--

Z3 Obserwowanie i zgłaszanie nieprzepisowego osygnalizowania pociągów i pojazdów kolejowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady dokonywania oględzin osygnalizowania przejeżdżającego taboru kolejowego; Sposób osygnalizowania pociągów i pojazdów kolejowych; Zasady zgłaszania nieprzepisowego oznakowania taboru kolejowego. 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzać oględziny niezbędnych elementów osygnalizowania taboru kolejowego; Ocenić poprawność osygnalizowania pociągów i pojazdów kolejowych; Zgłaszać nieprawidłowości oznakowania taboru kolejowego.

Z4 Wykrywanie i zgłaszanie nieprawidłowości w pociągach i pojazdach kolejowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady wykrywania nieprawidłowości i usterek przejeżdżającego taboru kolejowego; Rodzaje usterek i nieprawidłowości występujących w taborze kolejowym; Zagadnienia związane z rozszczelnieniem wagonów z towarami niebezpiecznymi; Zasady związane z przewozem przesyłek nadzwyczajnych; Zasady i procedury zgłaszania usterek i nieprawidłowości w taborze kolejowym. 	<ul style="list-style-type: none"> Wykrywać nieprawidłowości związane z technicznymi usterekami taboru kolejowego; Stwierdzać stopień zagrożenia dla danej nieprawidłowości lub usterki w taborze kolejowym; Rozpoznawać rozszczelnienie wagonu z substancją niebezpieczną; Rozpoznawać prawidłowość przewozu przesyłki nadzwyczajnej; Zgłaszać usterek i nieprawidłowości w taborze kolejowym.

Z5 Dokonywanie oględzin torów i rozjazdów w celu zapewnienia ich właściwego działania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Postanowienia regulaminu technicznego dotyczące przeprowadzania oględzin rozjazdów w rejonie obsługiwanego posterunku; Zasady przeprowadzenia oględzin rozjazdów; Sposób wzrokowego sprawdzania dolegania iglic³ i prawidłowości działania zamknięć nastawczych rozjazdów¹⁹; Ogólne zasady budowy torów i rozjazdów; Rodzaje nieprawidłowości i usterek skutkujących wstrzymaniem eksploatacji toru lub rozjazdu; Zasady zgłaszania nieprawidłowości i usterek stwierdzonych w czasie oględzin rozjazdów. 	<ul style="list-style-type: none"> Stosować zapisy regulaminu technicznego dotyczące przeprowadzania oględzin rozjazdów w rejonie obsługiwanego posterunku; Przeprowadzać oględziny rozjazdów; Sprawdzać prawidłowość dolegania iglic i prawidłowości działania zamknięć nastawczych rozjazdu; Ocenić stan techniczny elementów toru i rozjazdu kolejowego; Rozpoznawać nieprawidłowości i usterek skutkujące wstrzymaniem eksploatacji toru lub rozjazdu; Zgłaszać nieprawidłowości i usterek stwierdzone w czasie oględzin rozjazdów.

Z6 Przeprowadzanie konserwacji rozjazdów w celu zapewnienia ich właściwego działania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Postanowienia regulaminu technicznego dotyczące przeprowadzania konserwacji rozjazdów w rejonie obsługiwanego posterunku; • Sposoby doboru materiałów eksploatacyjnych do rodzaju przeprowadzanych konserwacji rozjazdów; • Zasady doboru narzędzi do wykonywania odpowiednich prac konserwacyjnych rozjazdów; • Przepisy wskazujące techniczne aspekty przeprowadzania konserwacji rozjazdów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zapisy regulaminu technicznego dotyczące przeprowadzania konserwacji rozjazdów w rejonie obsługiwanego posterunku; • Dobierać odpowiednie materiały eksploatacyjne do przeprowadzenia konserwacji rozjazdów; • Dobierać odpowiednie narzędzia do przeprowadzenia konserwacji rozjazdów; • Przeprowadzać konserwację rozjazdów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3.3. Kompetencje społeczne

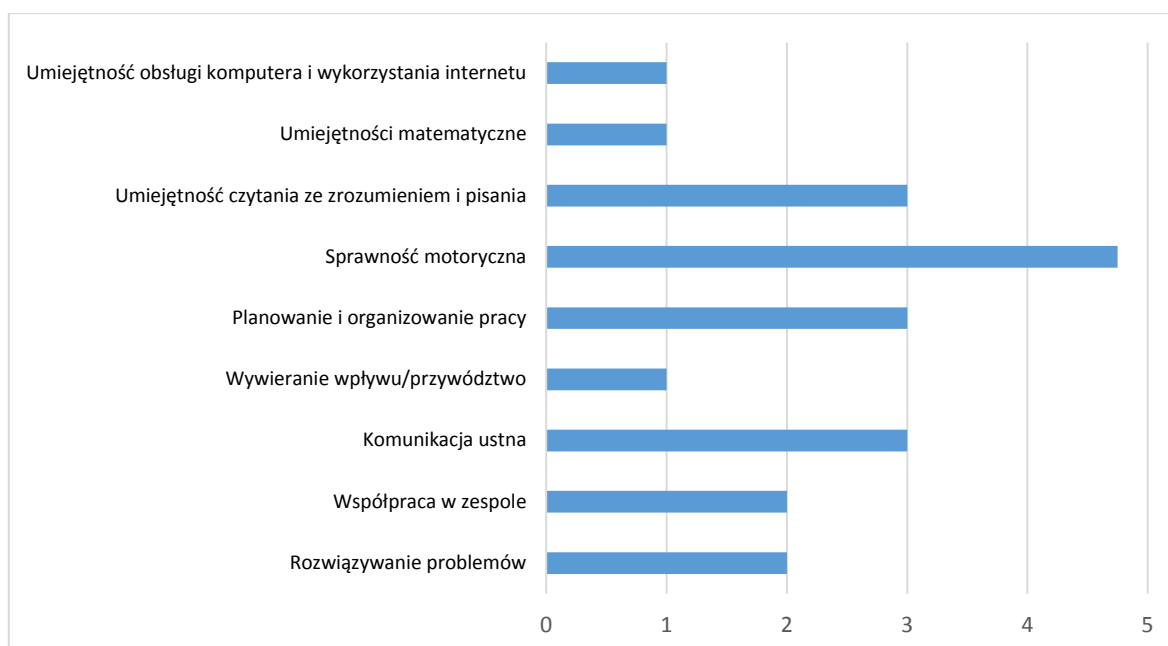
Pracownik w zawodzie **zwrotniczy** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za powierzone zadania zawodowe związane z układaniem drogi przebiegu oraz zapewnianiem bezpieczeństwa manewrów i jazdy pociągów.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach pracy.
- Podejmowania szybkich decyzji w ramach realizowanych przez siebie działań dotyczących obsługiwanego zwrotnic rozjazdów kolejowych.
- Prawidłowej oceny skutków podejmowanych przez siebie decyzji w zakresie obsługi zwrotnic rozjazdów kolejowych.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **zwrotniczy**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **zwrotniczy**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **zwrotniczy** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **zwrotniczy** możliwe jest w zakładach będących zarządcami linii kolejowych oraz użytkownikami bocznic kolejowych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia w zawodzie **zwrotniczy**.

Szkolenie

Przygotowanie zawodowe w celu uzyskania kwalifikacji przydatnych do pracy w zawodzie **zwrotniczy** organizuje pracodawca. Jeżeli pracodawca nie ma możliwości zorganizowania przygotowania zawodowego w swoim przedsiębiorstwie, zawiera umowę z innym pracodawcą lub wyspecjalizowaną jednostką szkoleniową¹⁷.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>
Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **zwrotniczy** jest zróżnicowane i wynosi od 2100 zł do 3500 zł miesięcznie brutto w przeliczeniu na jeden etat. Poziom wynagrodzenia jest uzależniony m.in. od:

- miejsca pracy (wielkość firmy i usytuowanie geograficzne),
- posiadanych kwalifikacji,
- doświadczenia zawodowego.

Pracownicy zatrudnieni w Polskich Liniach Kolejowych i u większości przewoźników korzystają dodatkowo z ulgi na przejazdy koleją dla siebie i dla członków swojej rodziny.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczepiach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **zwrotniczy** nie jest możliwe zatrudnienie osób niepełnosprawnych ze względu na zagrożenia związane z ruchem pociągów oraz wysokie wymagania zdrowotne i psychofizyczne.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (t.j. Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie systemu zarządzania bezpieczeństwem w transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 328).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 roku w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 360, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. Nr 151, poz. 987, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Drewnowski A., Siedlecki P., Zalewski P.: Technologia transportu kolejowego. Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2013.
- Godwod J., Kowalski E., Nowosielski L.: Zarys kolejnictwa. Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 1986.
- Rajca T.: Skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi. Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 1970.
- Towpik K.: Infrastruktura transportu szynowego. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2017.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Kolejowy portal informacyjny: <http://nakolei.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Strona internetowa Urzędu Transportu Kolejowego – instytucji nadzorującej transport kolejowy w Polsce: <http://utk.gov.pl>

- Strona internetowa wydawnictwa zajmującego się tematyką kolejową: <https://kurierkolejowy.eu>
- Strona internetowa wydawnictwa zajmującego się tematyką kolejową: <https://www.rynek-kolejowy.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Bocznicą kolejową	Wyznaczona przez zarządcę infrastruktury droga kolejowa, połączona bezpośrednio lub pośrednio z linią kolejową, służąca do wykonywania czynności ładunkowych, utrzymaniowych lub postoju pojazdów kolejowych albo przemieszczania i włączania pojazdów kolejowych do ruchu po sieci kolejowej.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002117/O/D20172117.pdf [dostęp: 31.10.2018]
2	Droga przebiegu	Droga jazdy pomiędzy dwoma kolejnymi sygnalizatorami uzupełniona w miarę potrzeby drogą ochronną oraz urządzeniami ochronnymi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.transportszynowy.pl/slovníksrk.php [dostęp: 31.10.2018]
3	Iglica	Ruchoma część zwrotnicy rozjazdu kolejowego, której zmiana położenia powoduje zmianę kierunku jazdy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Instrukcji o oględzinach, badaniach technicznych i utrzymaniu rozjazdów Id-4 PKP PLK S.A.(Zarządcy kolei w Polsce) https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Podglad/Id-4_.pdf [dostęp: 31.10.2018]

4	Konserwacja rozjazdu	Usuwanie zanieczyszczeń i starego smaru, smarowanie części trących, dokręcanie śrub i wkrętów w rozjeździe, a także odśnieżanie rozjazdów i wykolejnic oraz usuwanie złodowacenia ich elementów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Instrukcji o oględzinach, badaniach technicznych i utrzymaniu rozjazdów Id-4 PKP PLK S.A.(Zarządcy kolei w Polsce) https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Podglad/Id-4_.pdf [dostęp: 31.10.2018]
5	Manewry	Zamierzony ruch pojazdu kolejowego albo składu pojazdów kolejowych oraz związane z nim czynności na drodze kolejowej, z wyjątkiem wjazdu, wyjazdu i przejazdu pociągu.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002117/O/D20172117.pdf [dostęp: 31.10.2018]
6	Oględziny rozjazdów	Sprawdzanie wizualne widocznych elementów rozjazdów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Instrukcji o oględzinach, badaniach technicznych i utrzymaniu rozjazdów Id-4 PKP PLK S.A.(Zarządcy kolei w Polsce) https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Podglad/Id-4_.pdf [dostęp: 31.10.2018]
7	Okrąg nastawczy	Część stacji lub bocznicy kolejowej, których urządzenia sterowania ruchem kolejowym są sterowane z jednego posterunku nastawczego.	https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Wydruk/lr-2._R-7_.pdf [dostęp: 31.10.2018]
8	Płozy hamulcowe	Urządzenie w formie stalowej płozy nakładanej na szynę w celu niedopuszczenia przedostania się taboru kolejowego na drogę przebiegu pociągu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.transportszynowy.pl/slovníksrk.php [dostęp: 31.10.2018]
9	Pojazd kolejowy	Pojazd dostosowany do poruszania się na własnych kołach po torach kolejowych, z napędem lub bez napędu.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002117/O/D20172117.pdf [dostęp: 31.10.2018]
10	Posterunek nastawczy	Posterunek techniczny wyposażony w odpowiednie urządzenia i przeznaczony do wykonywania w nim czynności związanych bezpośrednio z prowadzeniem ruchu kolejowego przez uprawnionych pracowników.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.transportszynowy.pl/slovníksrk.php [dostęp: 31.10.2018]
11	Regulamin techniczny	Dokument określający charakterystykę posterunku ruchu oraz sposób prowadzenia ruchu pociągów i manewrów zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami, w odniesieniu do istniejących warunków miejscowych, dla których regulamin został opracowany.	https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Wydruk/INSTRUKCJA_lr-3.pdf [dostęp: 31.10.2018]

12	Równoważny system pracy	Wydłużanie czasu pracy w danym dniu lub tygodniu, na rzecz skrócenia czasu pracy w innym dniu lub tygodniu albo udzieleniu dni wolnych od pracy. System równoważy czas pracy do norm w danym miesiącu tak, aby w okresie rozliczeniowym (kwartalnym) jego dopuszczalny wymiar nie został przekroczony.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.infor.pl/prawo/praca/czas-pracy/311904,Na-czym-polega-system-rownowaznego-czasu-pracy.html [dostęp: 31.10.2018]
13	Spona iglicowa	Urządzenie służące do zamykania iglic zwrotnicy rozjazdów kolejowych w wybranym położeniu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.kurierkolejowy.home.pl/www.kolejpedia/infrastruktura/spona-iglicowa.html [dostęp: 31.10.2018]
14	Stacja	Posterunek zapowiadawczy, w obrębie którego, oprócz toru głównego zasadniczego, znajduje się co najmniej jeden tor główny dodatkowy, a pociągi mogą rozpoczynać i kończyć jazdę, krzyżować się i wyprzedzać, jak również zmieniać skład lub kierunek jazdy.	https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Podglad/ld-4_.pdf [dostęp: 31.10.2018]
15	System Zarządzania Bezpieczeństwem (SMS)	Organizacja i działanie przyjęte przez zarządcę infrastruktury i przewoźnika kolejowego dla zapewnienia bezpieczeństwa.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002117/O/D20172117.pdf [dostęp: 31.10.2018]
16	Wykolejnica	Element systemu urządzeń sterowania i zabezpieczenia ruchu kolejowego. Wykolejnice stosuje się na torach bocznych do ochrony drogi przebiegu pociągów i manewrów przed najechaniem taboru z toru bocznego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.kombud.com.pl/pl/firma/wykolejnica-wks4960,208.html [dostęp: 31.10.2018]
17	Wyspecjalizowana jednostka szkoleniowa	Przedsiębiorca prowadzący działalność polegającą na organizowaniu przygotowania zawodowego lub doskonalenia zawodowego lub przeprowadzaniu egzaminów dla pracowników.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 46). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2015000046/O/D20150046.pdf [dostęp: 31.10.2018]
18	Zamek zwrotnicowy	Urządzenie kluczowe zamykające zwrotnicę w położeniach krańcowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.bsk.isdr.pl/srk_zwrotnice.php [dostęp: 31.10.2018]
19	Zamknięcie nastawcze rozjazdu	Element rozjazdu kolejowego zapewniający przestawianie zwrotnic i prawidłowe przyleganie iglic do opornic oraz uniemożliwiający samoczynne odsunięcie się iglicy od opornicy pod przejeżdżającym taborem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.transportszynowy.pl/kolrozjazdybudowa.php#zamk [dostęp: 31.10.2018]

INFORMACJA O ZAWODZIE – Zwrotniczy 831211

20	Zarządca kolei	Podmiot odpowiedzialny za zarządzanie infrastrukturą kolejową albo, w przypadku budowy nowej infrastruktury, podmiot, który przystąpił do jej budowy w charakterze inwestora; zadania zarządcy infrastruktury mogą wykonywać różne podmioty.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002117/O/D20172117.pdf [dostęp: 31.10.2018]
21	Zwrotnica	Element rozjazdu kolejowego, w którego skład wchodzi dwie nieruchome szyny (opornice) oraz dwie ruchome szyny (iglice), używane do przekierowywania pojazdów z jednego toru na drugi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Instrukcji o oględzinach, badaniach technicznych i utrzymaniu rozjazdów Id-4 PKP PLK S.A.(Zarządcy kolei w Polsce) https://www.plk-sa.pl/files/public/user_upload/pdf/Akty_prawne_i_przepisy/Instrukcje/Podglad/Id-4_.pdf [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.